

SLAĐOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ NABÍDKY S POTŘEBAMI TRHU PRÁCE

PILOTNÍ INFORMAČNÍ PRODUKT PRO POTŘEBY SEKTOROVÝCH RAD

ANALÝZA VZDĚLÁVACÍHO OBORU „OBRÁBĚČ KOVŮ“

- Zakázka:** Zajištění koncepčního řešení v oblasti sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce, monitoringu dalšího vzdělávání včetně pilotního ověřování a realizace vybraných aktivit v těchto oblastech
- Projekt:** Koncept
- Dodavatel:** Národní vzdělávací fond, o.p.s.
úsek: Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání
- Realizační tým:** Věra Czesaná – vedoucí realizačního týmu
Jiří Braňka, Zdeňka Matoušková, Marta Salavová, Martin Bakule

P1 - Finální verze produktu

30. 3. 2012

Projekt	Koncept
Zakázka	Zajištění koncepčního řešení v oblasti sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce, monitoringu dalšího vzdělávání včetně pilotního ověřování a realizace vybraných aktivit v těchto oblastech
Zadavatel	NÚV
Aktivita	2 C - Zpracování a ověření informačních produktů pro dvě skupiny odběratelů
Etapa plnění	Finální verze produktu

ÚVOD

Cílem tohoto informačního produktu je poskytnout uživatelům – sektorovým radám (SR) a jejím jednotlivým členům – informace o současném a očekávaném vývoji v dostupnosti osob, které disponují odpovídající kvalifikací, která je rozhodující pro rozvoj daného sektoru. Tento informační produkt bude využíván jako podklad pro uzavírání sektorových dohod. Analýza oboru zahrnuje jak informace o tomto oboru (vývoj počtu absolventů, počet studentů v jednotlivých ročnících tohoto oboru, projekce počtu absolventů do roku 2015), tak informace o profesích, pro které je daný vzdělávací obor nejvhodnější.

Informace o profesích zahrnují vývoj počtu zaměstnanců, mediánovou mzdu a její porovnání s kvalifikačně podobně náročnými profesemi, míru nezaměstnanosti, věkovou strukturu a podobně. Tyto informace jsou určitými indikátory atraktivity profesí (nebo profesních skupin) pro absolventy škol a pomáhají identifikovat riziko, zda absolventi po vystudování příslušného oboru budou mít zájem najít uplatnění v těchto profesích či profesních skupinách.

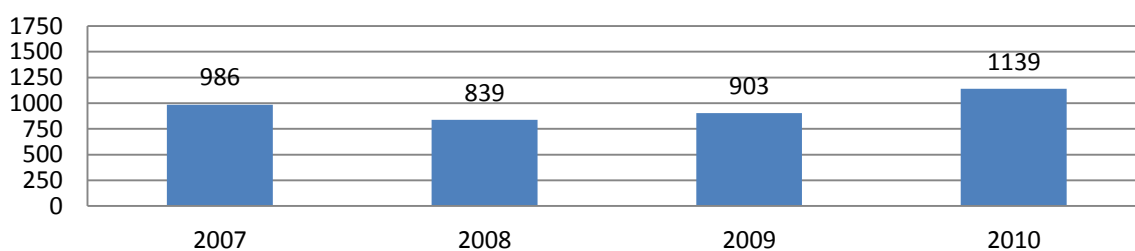
Vyhodnocení této atraktivity, stejně jako rizik a příležitostí pro vzdělávací obor je zpracováno formou krátkého analytického textu. Všechny informace jsou zpracovány na národní úrovni, v některých případech (struktura zaměstnanosti, vývoj absolventů) jsou k dispozici i regionální data.

ANALÝZA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

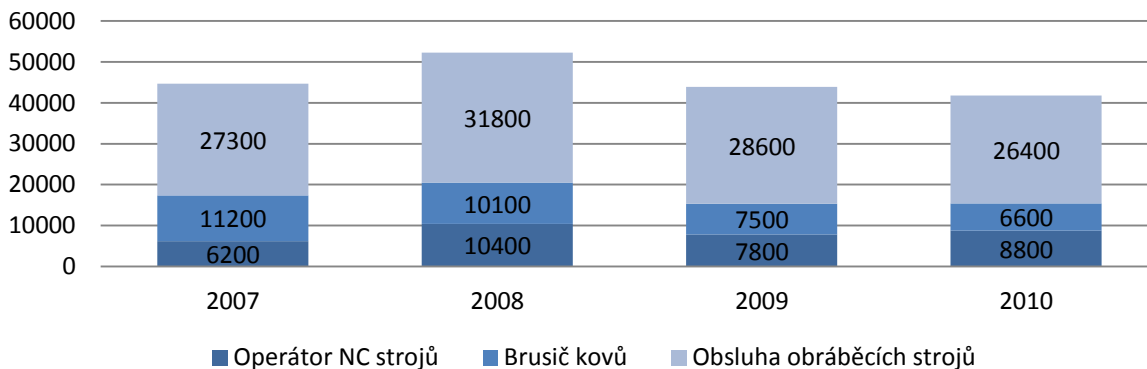
Název oboru vzdělání	Obráběč kovů	
Kód oboru vzdělání (KKOV)	23-56-H	
Stupeň oboru vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem	
Klíčové profese (typové pozice), pro které je optimální tento obor vzdělání		
Název	KZAM	CZ-ISCO
Operátor NC strojů	3123	7223
Brusič kovů	7224	7224
Obsluha obráběcích strojů	8211	7223

Situace na trhu práce a vývoj počtu absolventů

Vývoj počtu absolventů oboru obráběč kovů (2007-2010)

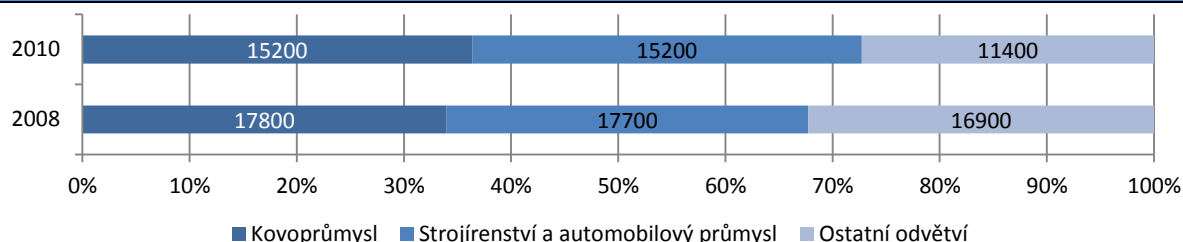

Vývoj počtu pracovníků pro vybrané klíčové profese (2007-2010)

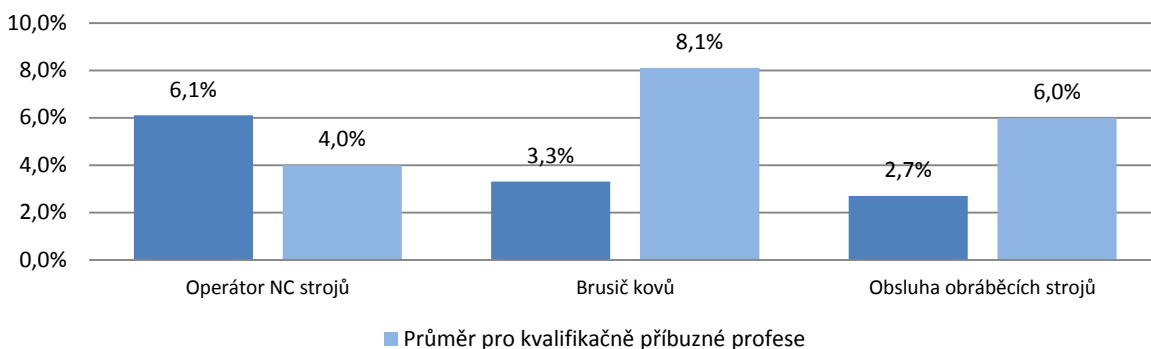
Komentář: Počet absolventů dosahoval v letech 2007-2010 průměrné roční hodnoty téměř tisíc osob. V posledních dvou letech jejich počty rostly o více než jednu třetinu, naopak zaměstnanost pro klíčové profesní skupiny se v důsledku recese o pětinu snížila.

Zaměstnanost podle odvětví

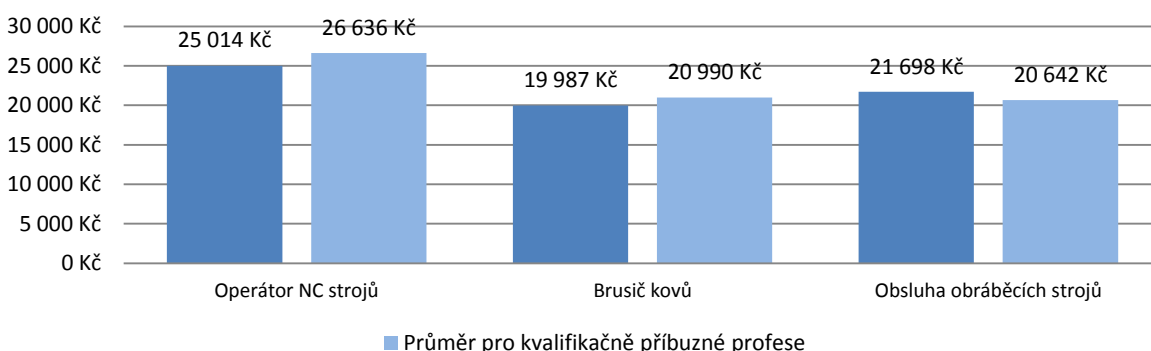
Komentář: Strojírnoství a automobilový průmysl jsou vedle kovoprůmyslu hlavní zaměstnavatel profesních skupin, pro které je učební obor obráběč kovů optimální. Dohromady tato odvětví zaměstnávají téměř tři čtvrtiny pracovníků v těchto profesních skupinách.

Situace na trhu práce pro klíčové profesní skupiny – míra nezaměstnanosti

Komentář: Uplatnění na trhu práce pro dané profesní skupiny je spíše nadprůměrné. U brusičů kovů a obsluhy obráběcích strojů je navíc počet uchazečů k počtu volných míst téměř 1:1, což je na dostatečný výběr pro zaměstnavatele málo a vzhledem k malé regionální mobilitě českého trhu práce to znamená, že v některých okresech a krajích jsou šance najít kvalitního uchazeče prakticky nulové.

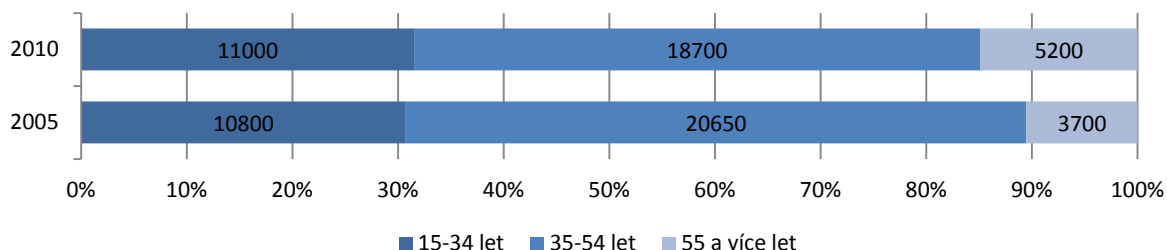
Mzdová atraktivita (mediánová mzda, 4q 2010)

Komentář: Mzdové ohodnocení je spíše průměrné (v porovnání s průměrem pro kvalifikačně podobné náročné profese).

Věková struktura

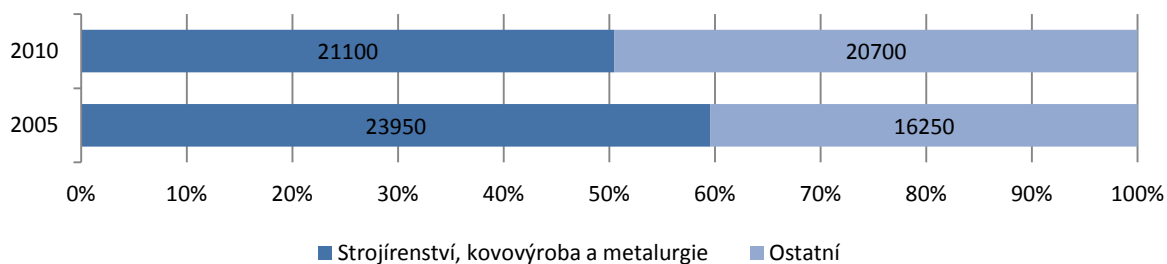
Vývoj věkové struktury 2005-2010

Komentář: Věková struktura je v analyzovaných profesních skupinách velmi dobrá. Podíl mladých lidí nad 30 let a poměr „mladých vůči starším“ více než 2:1 znamená velmi dobré vyhlídky do budoucna – hrozba nedostatku pracovníků díky malému zájmu mladých lidí je nižší, než u dalších strojírenských oborů. Přibližně 1 tisíc osob je starších 60 let a to znamená, že pouze okolo osob ročně může v příštích letech odcházet do důchodu. Při porovnání s počty absolventů je zřejmé, že zde v nejbližších letech velké problémy nehrozí.

Vzdělanostní struktura

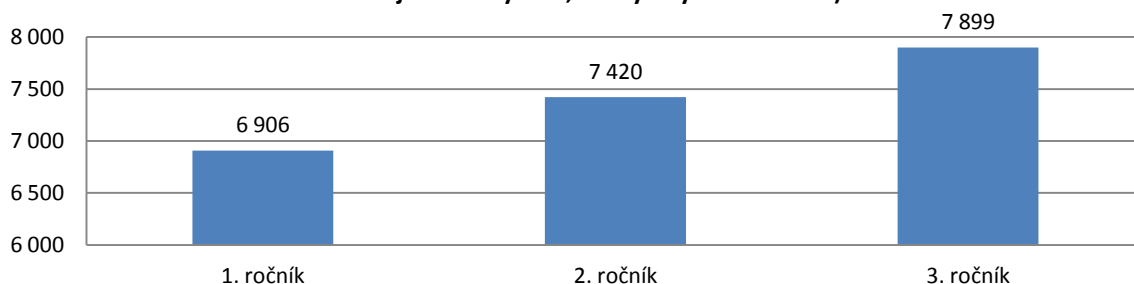
Vývoj vzdělanostní struktury (obor vzdělání) 2005-2010

Komentář: Obsluha obráběcích strojů má však problém v rostoucím nedostatku pracovníků se strojírenským vzděláním. Jejich podíl klesl během pěti let o 10 p.b. Téměř polovina pracovníků má jiné než strojírenské vzdělání, žádný další vzdělávací obor však není příliš výrazně zastoupen. Nejčastěji se jedná o absolventy gymnázií nebo kvalifikace v oblasti elektrotechniky, stavebnictví, textilní výroby, automechaniky apod.

Počet studentů v jednotlivých ročnících učebního oboru

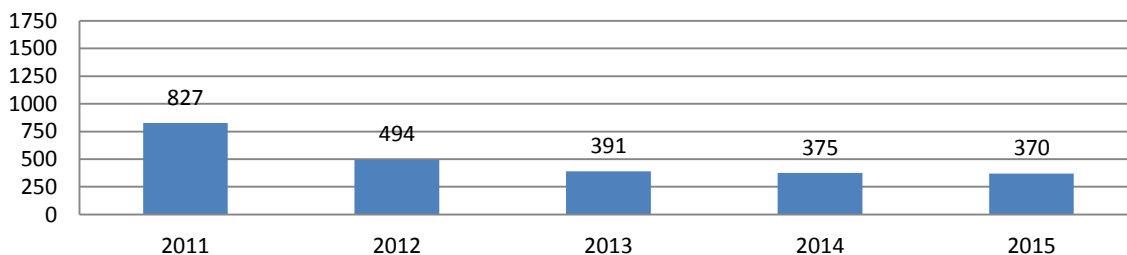
Počet studentů v jednotlivých ročnících v roce 2010/2011 (KKOV 23 - Strojírenství, strojírenská výroba, obory s výučním listem)

Komentář: V dalších letech se očekává zhoršení dostupnosti absolventů pro strojírenské obory. Počátek tohoto trendu je patrný již při pohledu na počet studentů v jednotlivých ročnících pro strojírenské učební obory s výučním listem. Ve třetím ročníku v roce 2010 studovalo 7,9 tisíce studentů, zatímco do prvního ročníku jich nastoupilo již o 13 % méně.

Projekce absolventů nejhodnějšího studijního oboru do roku 2015

Projekce počtu absolventů oboru obráběč kovů (2011-2015)

Komentář: Úbytek počtu absolventů v období 2011-2015 bude značný a přesáhne 55 %, ve srovnání s rokem 2010 dokonce 67 %. To je velmi dramatická změna, která během pěti let silně zhorší vyhlídky zaměstnavatelů najít kvalitní uchazeče. V současné době a v několika příštích letech tento problém zřejmě nebude pocíťován tak silně.

Hodnocení atraktivity profese a vzdělávacího oboru

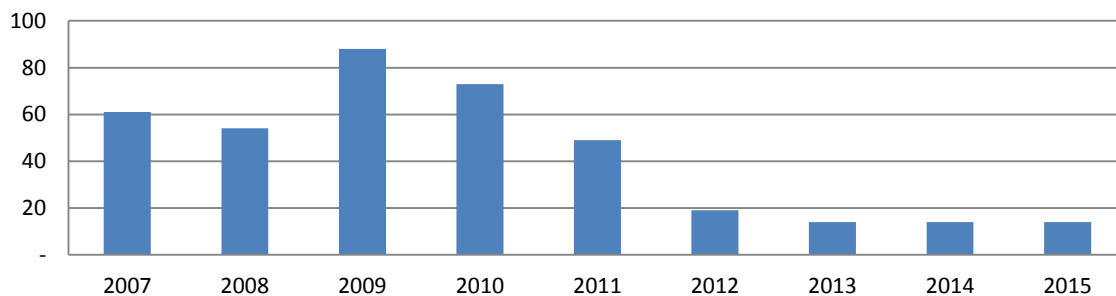
Vzdělávací obor je optimální pro uplatnění zejména v profesích „Operátor NC strojů“, „Brusič kovů“ a „Obsluha obráběcích strojů“. Uplatnitelnost těchto profesních skupin poněkud zhoršila hospodářská recese, na trh práce navíc stále přichází poměrně značné množství absolventů tohoto oboru. Proto nejsou šance zaměstnavatelů nalézt uchazeče až tak špatné (byť podíl 3,2 uchazečů na 1 volné místo není z jejich pohledu nikterak slavný), situace se však bude zhoršovat a během 2-3 let bude nedostatek absolventů již velmi citelný.

Regionální data

Jen ve čtyřech krajích ČR jsou tyto profesní skupiny zastoupeny ve větším počtu (nad 4 tisíce osob), jedná se však o celkově nižší hodnoty, proto byly spočteny tříleté průměry (2008-2010 a porovnání s 2004-2006). Největší počet pracovníků v analyzovaných profesních skupinách je zaměstnán v Moravskoslezském kraji, na druhém místě je nejrychleji rostoucí Ústecký kraj.

Kraj	Zaměstnanost 2010	Změna zaměstnanosti 2005-2010
Moravskoslezský kraj	6900	+25%
Ústecký kraj	4600	+57%
Vysočina	4300	+22%
Zlínský kraj	4200	-11%
Jihočeský kraj	3600	+33%

Dosavadní vývoj a projekce počtu absolventů - příklad Jihočeský kraj (obor obráběčkovů) 2007-2015

Komentář: V dostupnosti absolventů tohoto studijního oboru v Jihočeském kraji dojde k podstatnému zhoršení a počet absolventů poklesne postupně až na hodnotu nižší, než 20 osob ročně.